

KONZULTACE S DOTČENÝMI SUBJEKTY

Označení návrhu opatření, kterého se uplatňované připomínky týkají:

**Záměru ČTÚ uložit povinnost poskytovat v rámci univerzální služby dílčí službu:
Služby veřejných telefonních automatů podle § 38 odst. 2 písm. e) zákona o elektronických
komunikacích**

**Asociace provozovatelů veřejných telekomunikačních sítí
K Červenému dvoru 25a/3269, 130 00 Praha 3 (budova NAGANO IV).**

Kontaktní osoba oprávněná o uplatněných připomínkách jednat s Úřadem:

Ing. Ladislav Chrudina CSc, předseda Legislativní komise APVTS, 602310522, 222320724,
chrudina@iol.cz, . Emílie Čížková, 271462016, emilie.cizkova@ct.cz
JUDr. Ing. Marek Rotrekl, 271464611, marek.rotrekl@ct.cz

Připomínky

1) K části Odůvodnění:

- ČTÚ neprovedl před zveřejněním záměru uložit povinnost poskytovat službu VTA dostatečnou analýzu situace na trhu elektronických komunikací.
- Postrádáme informaci, že využití mobilní telefonie v ČR dokumentovatelné na řadě údajů (celkový počet aktivních SIM karet, mobilní penetrace, územní dostupnost a dostupnost obyvatelstva pro mobilní služby GSM) je jedno z nejvyšších na světě (viz COM (203) 2005). Tato skutečnost vede k silné substituci pevných telefonních služeb mobilními telefonními službami včetně velmi silného poklesu využívání služeb VTA.
- Nesouhlasíme s tvrzením ČTÚ, že případné neuložení povinnosti poskytovat službu VTA v rámci univerzální služby a její vyjmutí z cenové regulace by vedlo k takovému zvýšení ceny, která by nezajišťovala cenovou dostupnost služby pro nejširší vrstvy obyvatelstva. Vzhledem k faktoru využití mobilní telefonie v České republice a klesajícímu využití služeb VTA nemůže ČESKÝ TELECOM, a.s. v případě vyjmutí služeb VTA z cenové regulace neúměrně zvýšit cenu služeb VTA, protože by došlo k dalšímu masivnímu poklesu využití této služby a tím i výnosů, což v žádném případě není zájmem naší společnosti, nehledě na nepříznivý dopad na image naší společnosti.
- Úřad konstatuje, že je třeba vzhledem k mezinárodnímu i národnímu trendu poklesu využití VTA, který se v zahraničí promítá ve snižování povinného územního vybavení VTA, uvažovat o přiměřeném snížení povinnosti územního vybavení VTA i v rámci České republiky. V této souvislosti Úřad uvádí, že v současnosti připadá v České republice 1 VTA přibližně na 386 obyvatel. Pro stanovení nových změkčených regulačních kritérií je však třeba si uvědomit, že z celkového počtu 26 204 VTA k 31.8.2005 jich více než 6 000 je provozováno na základě dobrovolného rozhodnutí naší společnosti, tj. nad stanovenými povinnými hustotními parametry, a to z důvodu jejich profitability (především však v minulosti). Z toho pak vyplývá v současnosti povinný počet VTA (20092) a tomu odpovídající průměrná povinná celková penetrace službou VTA, která dosahuje 1 VTA na přibližně 500 obyvatel. Dále je třeba si uvědomit, že existuje velké množství obcí s počtem obyvatel výrazně pod 800, často i pod 100 obyvatel. Tam potřeba 1 VTA je a zřejmě i zůstane.

- APVTS souhlasí se záměrem ČTÚ, že je třeba pokračovat v povinném poskytování služby VTA v rámci univerzální služby, a proto je také nutno tuto službu uložit na základě regulačního rámce stanoveného zákonem o elektronických komunikacích. Na druhou stranu vzhledem k výše uvedeným faktům je nutno přehodnotit dosavadní platná regulační kritéria pro službu VTA tak, která budou zohledňovat klesající využití ze strany širokých vrstev obyvatelstva, avšak při zachování nezbytné minimální potřebné dostupnosti VTA.

2) K části Podmínky, které Úřad zamýšlí stanovit:

a) Obecně:

- Jsme toho názoru, že v zájmu efektivity poskytování služby a minimalizace čistých nákladů by předmětná povinnost měla být stanovena pouze jednomu subjektu na celém území státu. Případné stanovení více subjektům na dílčích částech území České republiky by vedlo pouze k navýšení čistých nákladů na poskytování této služby na straně ČESKÉHO TELECOMU, a.s., která by nesla břímě poskytování služby zřejmě v nejméně lukrativních částech území a nemohla by tak provádět křížové subvencování v rámci této služby z lukrativnějších částí území. Podle zákona o elektronických komunikacích je přitom efektivnost v zajišťování univerzální služby jedním ze základních kritérií jejího poskytování i výběru poskytovatele.
- Stanovení jednotlivých budoucích povinností spojených s poskytováním služby VTA by mělo vycházet z povinností, které jsou stanoveny v současné době, při jejich současné modifikaci s ohledem na výše uvedené i s ohledem na nový právní a regulační rámec..
- Vzhledem k výše popsáným trendům by v žádném případě nemělo docházet k úpravě v současné době platných povinností způsobem, který bude znamenat další zpřísnění stávajících povinností a zavádění nových regulačních kritérií a mechanismů, protože by to vedlo pouze k zvyšování neefektivnosti v poskytování této služby, prohlubování její ztráty a zvyšování čistých nákladů..

b) k jednotlivým povinnostem:

- K písm a):
 - Nelze souhlasit s návrhem kritérií počtu VTA a jejich geografického pokrytí, protože neodpovídá současné situaci a míře využívání širokou veřejností a nezohledňuje vysokou míru substituce mobilními telefony.
 - Kritérium uvedené v písm. ab) dokonce znamená, že v obcích do 20 000 obyv. by oproti současnosti mělo dojít ke zvyšování povinného počtu VTA, což by znamenalo ze strany společnosti zcela nerentabilní investice zvyšující hodnotu čistých nákladů na poskytování celé služby.
 - Návrh tohoto nového kritéria, resp. zpřísnění současného kritéria v obcích do 20 000 obyvatel, je v rozporu s tvrzením ČTÚ v části Odůvodnění:“ ...je proto odůvodněné uvažovat o přiměřeném snížení povinnosti územního vybavení VTA i v rámci České republiky...”
 - APVTS navrhuje změnit kritéria podle vlastního návrhu uvedeného v bodě 4 níže, který vychází ze současné potřeby využívání služby VTA širokou veřejností a její klesající důležitosti v rámci zajištění univerzální služby, avšak respektuje i potřebu zachování dostupnosti této služby.

- K písm. b):
 - Jde o zcela nový regulační prvek, který doposud nebyl nikdy uplatňován a který je navíc zcela vágní a neurčitý. Navíc chybí upřesnění, že se jedná o vzdálenost vždy v rámci hranic obce.
 - Ve svém důsledku může znamenat nutnost přemísťovat některá VTA v již vybudované síti VTA, což je extrémně drahé, nerentabilní a ČESKÝ TELECOM, a.s. investice tohoto typu neplánuje realizovat.
 - Konkrétní umístění jednotlivých VTA je voleno tak, aby odpovídalo potřebám využití nejširších vrstev obyvatel, což se adekvátně odráží i v rentabilitě dané služby.
 - APVTS. proto navrhuje tento nově navrhovaný regulační prvek vypustit.

- K písm. c):
 - Tato povinnost je nesprávně převzata z předchozí právní úpravy v zák. č. 151/2000 Sb.; v nové právní úpravě v ustanovení § 42 odst. 2 zákona o el. komunikacích je uvedeno, že poskytovatel je povinen zabezpečovat bezplatný přístup uživatelů k VTA a nepřetržitou funkci VTA.
 - Navrhuje se proto upravit podle návrhu uvedeného v bodě 4 níže.

- K písm. e), g) a h):
 - Všechny tři body se týkají stejného okruhu povinností. Při konkrétním stanovení povinností novému poskytovateli služby VTA doporučujeme tyto body neoddělovat a stanovit podle našeho návrhu uvedeného v bodě 4 níže.

- K písm. i):
 - Jde o zcela nový regulační prvek, který doposud nebyl nikdy uplatňován a který je navíc značně obecný a neurčitý.
 - Ve svém důsledku může znamenat nutnost změny stávajících kartových a mincovních přístrojů VTA v jednotlivých lokalitách za nové přístroje kombinovaného typu, což je extrémně drahé a nerentabilní. Přitom, jak je patrné z uvedeného přehledu vývoje provozu u kartových VTA, dochází k dramatickému poklesu objemu volání, který je mnohem větší než pokles z mincovních VTA.
 - V případě uplatnění požadavku na povinnost poskytovat další doplňkové služby jako je SMS, email apod. je nutno upozornit, že takový požadavek jde nad rámec zákona o elektronických komunikacích, protože se nejedná o služby zahrnuté v univerzální službě. Volba, zda tyto služby poskytovat či nikoliv by měla být zcela ponechána na svobodném rozhodnutí vybraného poskytovatele služby VTA.

- K písm. j):
 - Jde o zcela nový regulační prvek, který doposud nebyl nikdy uplatňován a který je navíc značně obecný a neurčitý.
 - Ve svém důsledku rovněž tato povinnost by mohla znamenat nutnost přemísťovat některá VTA v již vybudované síti VTA, což je extrémně drahé, nerentabilní .
 - Konkrétní umístění jednotlivých VTA je voleno tak, aby odpovídalo potřebám využití nejširších vrstev obyvatel, což se adekvátně odráží i v rentabilitě dané služby.
 - APVTS proto navrhuje tento nově navrhovaný regulační prvek vypustit resp. je částečně zohledněn v návrhu uvedeném v bodě 4 níže.

3) Argumenty pro podporu přijetí našeho návrhu

a) Minulost a současnost nastavených kritérií

- V současné době nastavená úroveň kritérií poskytování služby VTA pochází již z roku 1995, kdy byla stanovena do tehdejšího Pověření Ministerstva hospodářství.
- Konkrétní parametry a povinnosti spojené s poskytováním služby VTA v současné době (do určení nového poskytovatele) určují:
 - a) telekomunikační licence k poskytování veřejné telefonní služby prostřednictvím veřejné pevné telekomunikační sítě
 - b) vyhláška MDS č. 196/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů
 - c) vyhláška č. 369/2001 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.
- Základní kritérium (dle telekomunikační licence):
 - a) v obcích do 20 000 obyvatel 1 VTA na 800 obyvatel,
 - b) v obcích nad 20 000 obyvatel 1 VTA na 500 obyvatel.

b) Vliv masivního rozšíření mobilní telefonie

- V roce 1995, kdy byla nastavena v současné době platná kritéria pro službu VTA, nikdo nepředpokládal tak rychlé a široké rozšíření mobilní telefonie mezi všechny vrstvy obyvatelstva.
- V dnešní době se již mobilní telefonie zcela naplno projevuje jako silný a hlavní substitut služby VTA, zejména při realizaci tísňových volání.

c) Mezinárodní zkušenosti

- Z mezinárodního srovnání vyplývá, že v řadě zemí jsou kritéria výrazně měkčí než u nás platná kritéria a uvažuje se o dalším změkčení v důsledku pokračujícího odlivu spotřebitelského zájmu směrem k mobilní telefonii a pevným přípojkám v domácnostech.
- V této souvislosti navrhuje i EK přehodnotit kritéria VTA (jejich změkčení) a stupeň potřeby této služby jako součást US dle příslušné směrnice.

d) Ekonomické hledisko služby VTA

- Využití služby VTA má trvale klesající trend.
- Počet provolaných minut z VTA, a to i minut na linky tísňových volání, se trvale snižuje.
- Celkové výnosy z poskytování služby VTA klesají exponenciálním tempem.
- Přestože se podařilo redukovat celkové náklady, jsou tyto náklady podle tvrzení ČESKÉHO TELECOMU, a.s. na hranici možností další redukce.

e) Strategie pro další poskytování služby VTA

- ČESKÝ TELECOM, a.s. oznámil zájem postupně snižovat (tedy nikoliv jednorázově) počet VTA tak, jak bude dále klesat zájem o jejich využití. V žádném případě však, podle ČESKÉHO

TELECOMU nelze počítat s jakoukoliv novou neefektivní investicí, která bude rozšiřovat stávající počet VTA nebo přemísťovat stávající VTA v dané lokalitě.

- Při likvidaci nevýnosných a nadlimitních VTA rušit přednostně takové, u kterých se předpokládá rozsáhlá oprava nebo výměna kabiny „hovorný“, dojde k extrémnímu vandalismu (rozsáhlé poničení přístroje) nebo ukradení přístroje.
- Při střetu více kritérií, která jednoznačně nestanoví, zda VTA zrušit, či nikoliv, posuzovat situaci individuálně s ohledem na konkrétní situaci v místě a okolí.
- Pro podporu výnosů z mincovních VTA zavést možnost používat euro v mincovních automatech v předstihu před přechodem české měny na euro, které se očekává v roce 2010. U části mincovních automatů zavést tuto funkcionalitu již od roku 2006-2007. Jednalo by se o nadstandardní doplňkovou službu k stávajícím mincovním automatům.
- Hledat možnosti dalšího snižování nákladů - např. omezit náklady na el. energii v místech s dostatečným venkovním osvětlením, zvážit možnost distribuce karet společně s Eurotelem, využití svěšených (?) VTA na náhradní díly.

Návrh podmínek uložených v rámci univerzální služby poskytovateli dílčí služby veřejných telefonních automatů

V rámci zajištění univerzální služby, a to dílčí služby veřejných telefonních automatů (dále jen „služby“) dle § 38 odst. 2 písm. e) zákona č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon“), ve znění pozdějších předpisů, je poskytovatel této služby povinen zajistit splnění následujících podmínek.

a) Územní dostupnost

aa) Poskytovatel je povinen provozovat veřejné telefonní automaty a poskytovat služby veřejných telefonních automatů v takovém rozsahu, aby byla zajištěna dostupnost na celém území ČR, tzn. aby byl v každé obci provozován minimálně 1 VTA (nebo veřejná telefonní stanice, poskytující srovnatelné služby s VTA) za podmínky, že

- v obcích s méně než 20 000 obyvateli musí být dodržen poměr alespoň 1 VTA na 1200 obyvatel,
- v obcích s 20 000 a více obyvateli musí být dodržen poměr alespoň 1 VTA na 900 obyvatel.

ab) Případné změny umístění stávajících VTA, jež je poskytovatel povinen provozovat s ohledem na výše uvedené podmínky, budou respektovat oprávněné požadavky příslušných orgánů územní správy a obcí, jako je docházková vzdálenost k VTA, vybavení VTA pro potřeby zdravotně postižených občanů, umístění VTA v objektech veřejného významu, jako jsou např. nemocnice, léčebné ústavy, domovy důchodců, školy, nádraží, letiště, úřady, nákupní centra.

ac) Pokud příslušné orgány územní správy a obcí v konkrétním případě odmítnou návrh poskytovatele umístit veřejný telefonní automat v katastrálním území obce, pak je z hlediska případného posuzování plnění kritéria územní dostupnosti nahlíženo na každý takovýto veřejný telefonní automat jakoby byl v obci umístěn a provozován. Takovéto odmítnutí umístění VTA ze strany obce musí poskytovatel služby uchovávat v písemné podobě a na vyžádání jej předložit ČTÚ.

b) Přístup ke službě

Poskytovatel je povinen zabezpečovat bezplatný přístup uživatelů:

- k veřejným telefonním automatům a jejich nepřetržitou funkci,
- k číslům tísňových volání bez nutnosti použít platebních prostředků.

c) Kvalita služby

Poskytovatel je povinen zajišťovat nepřetržitou funkci služby VTA dle parametru kvality služby uvedeného v § 3 odst. 1 písm. h) vyhlášky Ministerstva informatiky č. 162/2005 Sb., o stanovení parametrů kvality univerzální služby a jejich mezních hodnot,

d) Zvláštní opatření pro zdravotně postižené osoby

da) Pro zdravotně postižené osoby definované v § 43 odst. 4 zákona je poskytovatel povinen zabezpečovat bezbariérový přístup k nejméně 5 % z celkového počtu provozovaných veřejných telefonních automatů.

db) Dostupnost a zvláštní vybavení těchto vybraných veřejných telefonních automatů musí být v souladu s požadavky Vyhlášky č. 369/2001 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

dc) Tyto vybrané VTA má poskytovatel povinnost přednostně umísťovat a provozovat v objektech veřejného významu jako jsou nemocnice, léčebné ústavy, domovy důchodců, školy, nádraží, letiště, úřady, nákupní centra, kde existuje zvýšená koncentrace těchto zdravotně postižených osob.

e) Přezkoumání nastavených kritérií pro poskytování služby

ČTÚ alespoň jedenkrát ročně přezkoumává, zda nadále přetrvává potřeba poskytování služby v rozsahu výše nastavených kritérií a podmínek dle pokračujícího rozvoje trhu elektronických komunikací.

V Praze dne 17.10.2005